

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу
Кафедра фінансів, обліку та оподаткування

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

на тему: **КРЕДИТНИЙ ПОРТФЕЛЬ БАНКУ**
ТА АНАЛІЗ ЙОГО ДОХІДНОСТІ
(на матеріалах ПАТ АКБ «ІНДУСТРІАЛБАНК»)

LOAN PORTFOLIO OF THE BANK
AND ANALYSIS OF ITS PROFITABILITY
(on the materials of PJSC JSCB «INDUSTRIALBANK»)

Виконав: здобувач першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти групи 4ФДПМ
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та
страхування»
освітньо-професійної програми «Державна податкова
та митна справа»

Павлюк Р. Р.

(прізвище та ініціали)

Керівник: Посаднєва О. М.

(прізвище та ініціали)

Хмельницький – 2024 року

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу

Кафедра фінансів, обліку та оподаткування

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Освітньо-професійна програма «Державна податкова та митна справа»

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри, д.е.н., професор

_____ Лариса СІДЕЛЬНИКОВА

«18» 01 2024 року

З А В Д А Н Н Я НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ БАКАЛАВРА

_____ Павлюку Роману Руслановичу

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Кредитний портфель банку та аналіз його дохідності
(на матеріалах ПАТ АКБ «ІНДУСТРІАЛБАНК»)

керівник роботи Посаднєва Оксана Михайлівна, к.е.н., доцент

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом закладу вищої освіти від «17» січня 2024 року № 61-с

2. Строк подання роботи здобувачем 20 червня 2024 року

3. Вихідні дані до роботи Законодавчі та нормативні документи, підручники,
навчальні посібники, періодичні видання, звітність ПАТ АКБ
«ІНДУСТРІАЛБАНК».

4. Зміст кваліфікаційної роботи бакалавра (перелік питань, які потрібно розробити) Теоретико-організаційні засади формування кредитного портфеля банку. Оцінка ефективності формування та дохідності кредитного портфеля ПАТ АКБ «ІНДУСТРІАЛБАНК».

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)
Робота містить 10 рисунків та 14 таблиць

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Ім'я, прізвище та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Консультант з написання I-II розділів	Оксана ПОСАДНЄВА, доцент	18.01.2024	22.05.2024
Консультант з використання ПЕОМ	Таміла ЧИЖОВА, доцент	18.01.2024	16.05.2024
Консультант з нормоконтролю	Олена НОВОСЬОЛОВА, доцент	18.01.2024	06.06.2024

7. Дата видачі завдання 18.01.2024 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Огляд літературних джерел з теми	18.01.24-30.01.24	виконано
2.	Складання і затвердження плану роботи	31.01.24-09.02.24	виконано
3.	Написання 1 розділу	12.02.24-29.03.24	виконано
4.	Написання 2 розділу	01.04.24-15.05.24	виконано
5.	Формулювання висновків за темою дослідження	16.05.24-22.05.24	виконано
6.	Оформлення роботи	23.05.24-06.06.24	виконано
7.	Надання роботи керівнику для перевірки та написання подання	07.06.24	виконано
8.	Подання роботи для перевірки у КСПНП	14.06.24	виконано
9.	Захист роботи в ЕК	20.06.24	виконано

Здобувач _____ Роман ПАВЛЮК
(підпис) (ім'я та прізвище)

Керівник роботи _____ Оксана ПОСАДНЄВА
(підпис) (ім'я та прізвище)

ЗМІСТ

	ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1.	ТЕОРЕТИКО-ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ КРЕДИТНОГО ПОРТФЕЛЯ БАНКУ.....	6
1.1.	Поняття кредитного портфеля банку та його структура.....	6
1.2.	Показники доходності кредитного портфеля	16
1.3.	Методи управління кредитним портфелем.....	24
РОЗДІЛ 2.	ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ФОРМУВАННЯ ТА ДОХІДНОСТІ КРЕДИТНОГО ПОРТФЕЛЯ ПАТ АКБ «ІНДУСТРІАЛБАНК».....	34
2.1.	Аналіз складових банківського кредитного портфеля	34
2.2.	Оцінка доходності кредитних операцій банку.....	46
2.3.	Шляхи підвищення ефективності кредитної діяльності банків.	57
	ВИСНОВКИ.....	67
	СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	70
	ДОДАТКИ.....	74

АНОТАЦІЯ

Павлюк Р. Р. Кредитний портфель банку та аналіз його дохідності (на матеріалах ПАТ АКБ «ІНДУСТРІАЛБАНК»). – На правах рукопису.

Кваліфікаційна робота бакалавра за спеціальністю 072 – фінанси, банківська справа та страхування. – Херсонський національний технічний університет, Хмельницький, 2024.

Кваліфікаційну роботу бакалавра присвячено дослідженню теоретичних та практичних аспектів формування кредитного портфеля банку. В роботі проведено оцінку ефективності та дохідності кредитного портфеля. Основна увага приділена визначенню поняття кредитного портфеля, його структури, показникам дохідності та методам управління ризиками. У кваліфікаційній роботі розглянуто практичні аспекти управління кредитним портфелем. Запропоновано напрями покращення кредитної діяльності банків.

Ключові слова: банківська система, банк, кредитний портфель, кредити, дохідність, ризиковість.

ANNOTATION

Pavliuk R. R. Loan portfolio of the bank and analysis of its profitability (on the materials of PJSC JSCB «INDUSTRIALBANK»). - On the rights of the manuscript.

Bachelor's qualifying thesis in specialty 072 – finance, banking and insurance. – Kherson National Technical University, Khmelnytsky, 2024.

The bachelor's qualification thesis is devoted to the study of theoretical and practical aspects of the formation of the bank's loan portfolio. The work evaluates the efficiency and profitability of the loan portfolio. The main attention is paid to the definition of the concept of credit portfolio, its structure, profitability indicators and risk management methods. Practical aspects of credit portfolio management are considered in the qualification work. Directions for improving banks' lending activities are proposed.

Key words: banking system, bank, loan portfolio, loans, profitability, riskiness.

ВСТУП

Актуальність теми. Основним джерелом доходів банків є прибуток від здійснення активних операцій, до яких відносяться кредитні операції. Відповідно, головною проблемою, яка наразі стоїть перед банківським менеджментом, є ефективне формування кредитного портфеля, оскільки неефективне його формування призводить до збільшення ризиків кредитних операцій, що, у свою чергу, збільшує ризики отримання збитків та втрати вкладених ресурсів.

Належна організація банківського кредитування, розробка ефективної та гнучкої системи управління кредитними операціями, а також забезпечення оперативної та достовірної облікової інформації є основою фінансової стабільності та ринкової стійкості банків. В умовах негативного впливу війни на економіку країни особливого значення набуває формування оптимального кредитного портфеля банківських установ для підвищення ефективності їх діяльності через впровадження відповідної кредитної політики.

Аналіз кредитного портфелю дозволяє банкам розуміти ризики, з якими вони зіштовхуються, оцінювати його ефективність та прибутковість, а також приймати обґрунтовані рішення щодо подальшого розвитку. Основні аспекти аналізу включають розрахунок ризиків кредитного портфелю, визначення його структури, оцінку прибутковості різних видів кредитів та розробку стратегій ризик-менеджменту.

Кредитні операції є одними з найважливіших у показниках банківських активів, оскільки відсотки за ними складають основну частину доходів банківських установ. Наразі у сучасних вітчизняних економічних реаліях кредитні операції супроводжуються високим рівнем ризику, тому оцінка та аналіз якості кредитного портфеля банку є надзвичайно актуальними.

Теоретичне і практичне значення теми. Тема дослідження має важливе як теоретичне, так і практичне значення. В умовах військових дій на території

України і зниження кредитоспроможності громадян та зростання непрацюючих кредитів кредитна діяльність банків є під загрозою. До найбільш складних і малорозроблених проблем з даної теми слід віднести:

- оцінка якості кредитного портфелю;
- аналіз дохідності кредитних портфелів банків України;
- дослідження ризиковості кредитної діяльності.

Ці питання стосовно діяльності суб'єкта дослідження розглядаються в роботі.

Мета і задачі роботи. Мета кваліфікаційної роботи бакалавра полягає в оцінці ефективності кредитних портфелів банків та ризиковості кредитної діяльності на сучасному етапі розвитку вітчизняної економіки.

Досягнення цієї мети передбачає вирішення таких основних завдань:

1. Розкрити економічну сутність поняття кредитного портфелю та дослідити його структуру.
2. Описати показники доходності кредитного портфелю.
3. Розглянути методи управління кредитним портфелем.
4. Зробити аналіз складових банківського кредитного портфеля.
5. Оцінити дохідність кредитних операцій банківської системи в цілому та суб'єкту дослідження зокрема .
6. Надати пропозиції щодо шляхів підвищення ефективності кредитної діяльності банків.

Методи дослідження. До основних методів аналізу, що використовуються в роботі, відносяться внутрішній та зовнішній аналіз банківської діяльності. Використовуються вертикальний і горизонтальний аналіз при оцінці структури та динаміки кредитних портфелів банків України та досліджуваного банку.

Особлива увага приділяється коефіцієнтним методам оцінки дохідності та ризику кредитного портфеля.

Структура роботи. Виходячи з мети і задач дослідження, структура роботи включає два розділи. Перший розділ присвячено розгляду теоретико-організаційних засад формування кредитного портфеля банків. В ньому

досліджена структура банківських кредитних портфелів. Проведена класифікація окремих показників, які використовуватимуться в процесі аналітичних розрахунків у наступних розділах. Узагальнено методи управління кредитним портфелем. У другому розділі проведено оцінку ефективності формування та доходності кредитного портфеля вітчизняних банків в цілому та ПАТ АКБ «ІНДУСТРІАЛБАНК» зокрема. Проаналізовано кредитні портфелі вітчизняних банків у розрізі позичальників та банківських груп. Здійснено оцінку доходності кредитного портфеля ПАТ АКБ «ІНДУСТРІАЛБАНК» та порівняно її з середніми показниками по банківській системі. Надано пропозиції щодо вдосконалення кредитної діяльності досліджуваного банку.

Характеристика суб'єкту дослідження. ПАТ АКБ «ІНДУСТРІАЛБАНК» є одним з універсальних українських банків, який активно діє на ринку фінансових послуг. Він є публічним акціонерним товариством з розгалуженою мережею відділень та представництв по всій Україні. Фінансові показники банку, такі як прибуток, активи, заборгованість, капітал, зазвичай відображаються в його щорічних звітах та фінансових звітах. Цільова стратегія банку спрямована на підвищення якості обслуговування клієнтів, розвиток нових продуктів та послуг, розширення ринків тощо. Структура кредитного портфеля ПАТ АКБ «ІНДУСТРІАЛБАНК» включає різні види кредитів: корпоративні, роздрібні, іпотечні тощо. Конкурентні переваги банку полягають у високій якості обслуговування та доступності фінансових продуктів, а ризики можуть включати в себе зміни на ринку, правові аспекти, зміни в ринковій конкуренції тощо.

Огляд джерел, що використані в роботі. В роботі використані законодавчі та нормативні документи України, наукові розробки та навчальні посібники, періодична література, Інтернет-ресурси, а також матеріали, що відображають фінансовий стан суб'єкту дослідження. В процесі дослідження особлива увага приділялася науковим дослідженням таких авторів: Садури О. Б., Ситника Н. С., Волкової Н. І., Дзюблюка О. В., Соколової Х. О., Стечишин Т. Б., Табенської Ю. В., Тисясної Ю. С., Фатюхи Н. В., Гришунової Т. А. тощо.